Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 526781

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 december 2002
Kadaster deel/nr	82701/97

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Nieuwegein	Nieuwegein	Utrecht

Locatienaam	*Locatieomschrijving*
Nieuwegein	

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Vreeswijk	B			5717

*Omschrijving***

Inleiding

In 1911 werd naar ontwerp van constructuur F.J. Stulemeyer & cc. een WATERTOREN gebouwd aan het Hooglandse Jaagpad langs de Hollandse IJssel. Opdrachtgever was het gemeentelijke waterleidingbedrijf van IJsselstein. De toren was oorspronkelijk onderdeel van een groter complex dat bestond uit een gasfabriek met twee dienstwoningen. Thans resteren alleen nog de dienstwoningen en de watertoren. De overige bestaande bebouwing is later toegevoegd. De constructie van de toren bestaat uit een door de belg Dumas ontwikkeld systeem van betonnen bouwsegmenten die ter plekke in elkaar werden gezet. De wapening bevindt zich tussen de blokken in. In België waren de rechten van dit systeem in handen van Monnoyer uit Brussel, in Nederland van Stulemeyer uit Breda. Deze toren en die van Oudewater zijn de enige torens in Nederland die volgens dit systeem zijn vervaardigd. De toren van Oudewater is echter in 1966 gesloopt. Na een grenswijziging in 1990 staat de toren thans op het grondgebied van Nieuwegein. De toren is in 1997 voorzien van een nieuwe beschermlaag.

Omschrijving

De watertoren aan de Hooglandse Jaagpad heeft een cirkelvormige plattegrond en bestaat uit een zich verjongende toren met uitgekraagde reservoirbekroning dat voorzien is van een plat dak. De toren is 28,5 meter hoog en heeft aan de voet een diameter van

7,25 meter. Tegen de schacht en de uitkragende reservoirbekroning zijn verticale ribben aangebracht. Tussen de ribben bevinden zich paarsgewijs aan vier zijden smalle verticale vensters.

De voet van de toren is omgeven door een achtkantige aanbouw onder een plat dak. De aanbouw is opgebouwd uit betonnen rechthoekige blokken. Door aanbouwen van recente datum is deze achtkantige vorm voor een groot deel aan het oog onttrokken. De laatst genoemde aanbouwen vallen buiten de bescherming. Het waterreservoir is te bereiken via een stenen spiltrap die zich in een hoge hal op de eerste verdieping bevindt. De ruimte onder het reservoir geeft zicht op de vloer. Het betonnen reservoir is van het type vlakbodem en heeft een inhoud van 150m3. De bodem van het reservoir wordt gedragen door straalsgewijs aangebrachte betonnen balken die de druk naar de ribben op de muren van de schacht overbrengen.

Waardering

De watertoren te IJsselstein uit 1911 is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorisch waarde als landelijk zeldzaam voorbeeld van een watertoren gebouwd volgens het systeem Dumas. De toren is van cultuurhistorisch belang vanwege de functie en tevens van beeldbepalende waarde vanwege de ligging langs de Hollandsche IJssel.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Boerderijen, molens en bedrijven	Industrie	Nutsbedrijf